

Konečně upozorňuji, že zejména venkovští židé žalují na časopisy a letáky a na podporu, které se letákům dostává od státních orgánů. Lid slovenský prý není hrubý a násilnický proti židům, ale je sváděn časopisectvem a letáky.

Prosím konečně, abyste dal osvobodit rabína dr. Artura Weiskopfa z Ružomberku, teď v Luhačovicích. Jeho žena prý zešilela ze strachu. On sám jest nevinný. Internování dále se prý způsobem nad míru brutálním.

DOPIS

AÚTGM, f. T. G. Masaryk, sign. R-20, k. 399. Opis, strojopis.

AÚTGM, f. T. G. Masaryk, sign. L (CD)-76-VI, k. 635. Opis, strojopis.

a – Psáno na hlavičkovém papíře Prezident Československé republiky.

1 – Dokumenty nejsou v archivu k dopisu přiloženy.

Duchovní z oblasti mezi Košicemi a Miskolcem T. G. Masarykovi
Brno, 25. června 1919

/16

On the borders of Slovensko.

An appeal to the Presidents of the State of Československý. [!]

Mr. President!

Driven away by the „red terror“ from the places of our peaceful professional work in Slovensko, we are enjoying the kindness and hospitality of the goodhearted people of beautiful Morava.

When we sincerely thank for every kind word and every deed of kindness, we have time enough to think of this most tragic event of our life and put the question a thousand times to our selves: What is to become of us?

As to myself, I am not saying than I am unhappy. That would not be the truth. In spite of the fact, that in case of not being able to get work here, I don't know, how I will support my family, I am so happy, as never have been before.

I am free again!

I got out of the iron cage of the dictature of the Hungarian mob. For the time being I am so poor as a church-mouse. I had to leave my home with my family and lost everything that we have gathered by diligent and unceasing work in 20 years and I say again that everyone will understand my happiness, who is able to appreciate the meaning of this beautiful English word: freedom.

No one can even imagine, what the „rule of the mob“ (The dictature of the proletariat in Hungary), meant, who has not been so fortunate to live under such a regime.

It is the Russian example, but in the worst edition.

Rather to be burn alive a thousand times in the „Inferno“ of Dante, than to live once again under the rule of than Jewish mafia of Budapest.

In words I cannot express, how happy we were, when the gallant Bohemian soldiers have arrived at Miskovec on the 3rd of May 1919.

The ugly face of this „red city“ has changed in 48 hours. Every true and honest man felt, than the time of salvation has come.

At their arrival the mob disappeared, and their presence meant for us law, social order, the possibility of working for the common real, the honest supportance of wife and children, and the pursuit of happiness, as it is so beautifully said in the declaration of independence of the United States.

For the present our future in dark, but not hopeless.

We are sure, that the Entente will not tolerate long the stupid and unscrupulous dealings of those desperate men of Budapest.

Every day of their rule causes unspeakable damage in that rich and beautiful country of Hungary.

We lay confidently our fate in the hands of the entente powers, but whatever should be their determination as regards the fate and future of Hungary we most respectfully and deliberately declare our wish, than we do not wish to belong anymore to Hungary.

The testimony of the past has convinced us of the most pitiable fact, that the magnates and lords of Hungary are not fit to govern even such a small country, as Hungary very likely will be in the future.

In the past they have shown a thousand times, than they hated more each other, than they loved their own country. And their rivalry and hatred of each other was the original cause of the decay and fall of Hungary and they have no right to complain, than the rule of the country got into the hands of unscrupulous desperados.

In order to secure a possibility for the development of that unhappy country, the Entente-powers should hold the fate of the Hungarian people should have a through moral education under the auspices of France or that of the British Empire.

We all, who were forced to leave our homes, are of the opinion, than we wish to belong to that part of the Bohemian republic, called Slovensko. We live near to Miskovec and in the country around this city one can find many traces, than hundreds of years ago people of Slovaque origin have lived there. The style of many church-edifices, the names of villages and that of rivers, and in several villages the use of the Slovaque language are sufficient proof of this.

We most respectfully beg you Mr. President to do everything in your power, that the borders of Slovensko should be extended as far as Miskovec, as the map of the State of Československý, approved by the Entente powers, shows it, and demand, that the demarkational line should be under the city of Miskovec.

We remain most respectfully
Brno 25th June 1919.

Pfarrers from Slovensko

DOPIS

AKPR, f. KPR, inv. č. 260/A, č. j. D 1723/19, k. 12. Originál, rukopis. Tamtéž opis, strojopis, česky.⁴

a – Dobový překlad připojený k dopisu publikujeme v úplnosti včetně chyb a věcných nepřesností.

Na hranicích Slovenska.
Apel na prezidenta čs. státu.

Pane prezidente!

Vyrvání jsouce rudým terorem z míst svého mírumilovného působení, užíváme přátelství a pohostinství velkodušného obyvatelstva krásné Moravy.

Děkujeme upřímně za každé vlídné slovo a každý přátelský skutek, máme dosti času přemýšlet i o této nejtragičtější události našeho života a tisíckrát se kláste otázku: „Co nás čeká?“

Co se mne samého týče, nechci říci, že bych se cítil nešťastným. Nebylo by tomu tak. Nehledě k tomu, že nelze mi zde působiti a že nevím, jak bych zaopatřil svou rodinu, jsem tak šťastným, jako nikdy dosud.

Jsem zase volným.

Vyvážil jsem ze železné klece maďarské lůzy.

V této chvíli jsem chud jako kostelní myš.

Byl jsem nucen se svou rodinou opustiti svůj domov a zanechat i vše, čeho jsem usilovnou a pilnou prací za 20 let získal, pravím opětovně, že každý porozumí mému štěstí, kdo je schopen oceniti význam krásného anglického slova „Freedom“.

Ne každý dovede si představit, co značí vláda lůzy (diktatura proletariátu v Uhrách), kdo nebyl tak „šťastným“, aby žil pod takovým režimem.

Je to ruský příklad, avšak v nejhrošším vydání.

Raději býti tisíckrát odsouzen do Danteho „Pekla“, než-li zase někdy žiti pod vládou této židovské mafie budapeštské. Nemohu vyjádřiti slovy, jak šťastnými jsme byli, když třetího května 1919 přibyli do Miškovce rytířští čeští vojáci. Celá tvárnost tohoto „rudého města“ změnila se během 48 hodin. Každý upřímný a poctivý člověk měl za to, že udeřila hodina osvobození.

Při příchodu vojska českého lůza zmizela a přítomnost jeho značila zákon, společenský řád, možnost působení pro všeobecné blaho, poctivé bezpečí pro ženy a děti a pokračování ve šťastném žití, jak je to krásně řečeno v deklaraci neodvislosti Spojených států.

Pro tento okamžik jest budoucnost naše zajištěna, avšak ne beznadějná.

Jsmo ujištěni, že dohoda nebude dlouho trpět stupidní a nesevdomité řádění těchto budapeštských zoufalců. Každý den jejich vlády působí nedocenitelné škody, v tomto požehnaném a krásném kraji uherském. S důvěrou vkládáme svůj osud do rukou dohodových mocností: budiž jejich rozhodnutí o osudech a budoucnosti Maďarska jakékoliv, prohlašujeme nyní uctivě a rozhodně, že si nepřejeme nikdy více přináležeti k Maďarsku.

Události minulé přesvědčily nás o tom smutném faktu, že uherští magnáti a lordové nespokojí se asi s vládou nad tak nepatrným krajem, jakým asi pravděpodobně bude Maďarsko.

Dokázali nesešitelněkrát, že jim záleží velmi málo na lásce jejich země; jejich soupeřství bylo hlavním důvodem k rozkladu a pádu Maďarska. Nemají tedy práva stěžovati si, že vláda dostala se do rukou nesevdomitých zoufalců. V zájmu bezpečnosti a možnosti dalšího vývoje této nešťastné země měly by dohodové mocnosti uchopiti do pevných rukou osudy maďarského národa.

Národ měl by možnost mravní výchovy pod suverenitou Francie nebo Anglie.

My všichni, kteří jsme byli nuceni opustiti své domovy, jsme, toho přesvědčení, že přejeme si přináležeti k části Čs. republiky, zvané Slovensko.

Žijeme poblíže Miškovce, v kraji kol tohoto města lze nalézti mnoho stop, že před několika sty léty žil zde národ slovanský. Sloh mnohých kostelních budov, jména osad a řek, užívání pak slovenštiny v severních dědinách jsou toho dostatečným důkazem.

Co nejuctivěji Vás, pane prezidente, prosíme, byste učinil vše, co je ve Vaší moci, aby hranice Slovenska rozšířeny byly až k Miškovci, jak to mapa čs. státu dohodovými mocnostmi uznaná ukazuje, a abyste žádal, aby demarkační čára probíhala pod městem Miškovcem.

Zůstáváme v hluboké uctě oddáni

faráři slovenšti.

V Brně, dne 25. června 1919.

Přeložil dne 28. června 1919 Alois Vaculík, šikovatel.